

MINE SÖGÜT

Madam Arthur Bey

Az ablakból kibámulok.
Magamban lángokat lobogtatok.
Rajta fortyog minden megfőtt ételem.
Rajta olvad minden megszült gyermekem.
Tüzén haldoklik minden férfi, kit szerettem.
Egy pohár víz, hogyha innám... oltaná?
Vágyaim folyóba temetném... az öldöklés múlna már?
Minden temiattad van – így apám,
Az a kiszáradt apám.
Benne már se tűz, se víz.
Ő is tudja, bennem ott a tűz, a víz.

A bérház mocskos, homályos udvarán hol elfojtott, hol rikoltó hang. Napjában többször is ott visszhangzik. Madam Arthur Bey hatalmas, tajtékzó hullámmá lett, a lépcsők spirálrészegségében hol le-, hol felcsapott. Minden csapása mintha egy életet venne el.

Madam Arthur Bey neve egy ideig Madam Eleni volt. Eleni neve aztán Arthur Hanım, avagy Madam Arthur lett. A jelenlegi Madam Arthur Beyben lakozó férfi és nő egy nap a templomból kijövet egyszerre tekintett az égre, és az esőben új nevekre keresztelték magukat. Mikor apám beleszeretett, nem volt sem Arthur, sem Eleni. Arthur is volt, meg Eleni is.

Akkoriban az én nevem Méz volt. Most Pondró. Az apám Dragon. Állandóan, mindig, mikor kibújt az anyaméhből, míg élt, és mikor sírba szállt, állandóan Dragon. Egyesek Dragon Úrnak hívták, mások Dragon Beynek. Mösziő Dragonnak. Lord Dragonnak. 'Hé, ide figyelj, te Dragon'-nak.

Anyám Hatice volt. Később a neve Túnj El Kurva lett. Apám mindig csak így hívta. Mindig csak így zavarta el. Akinek volt egy csöpp esze, menekült is Dragon dühe elől. Anyám neve, a Túnj El Kurva, halála közeledtén rövidebb lett. Csak kurvának hívta az apám. Száraz, rövid, szeretetlen megszólítás. Mikor haldoklott, még csak ki sem mondta a nevét. Kifejezéstelenül bámult az arcába. A szájából vékonyka láng tört elő. A láng megperzselte anyám haját. Jaj, apám, jaj, apám, egy cseppet sem bántad, hogy a vékonyka lánggal leégetted

anyám szemöldökétszempilláithajátazarcánakbirspihéit? Jaj, Dragon Bey, hogyhogy nem esett meg a szíve a hitvesén? Méz leánya anyján. A kicsike Haticén.

Möszjő Dragon az összes szomszédnak azt üvöltötte, hogy fogják be. „Fogják be!” Halljátok a fületekkel, amit mondotok?! Lássátok a szemetekkel, amit néztek?! A neve nem Haticé, hanem Túnj El Kurva. A lánya, Méz is csak egy mástól való pondró.

Látnotok kellett volna, hogy az apámból előtörő láng, az a vékonyka tűz mennyire perzselő, mennyire forró volt. Látnotok kellett volna a szájából cingár kígyóként, gilisztaként, mintha nem is férfi volna, gyufalángként előbúvó, azt az apró testéből, rövid lábaiból és vastag lábaiból, csoffadt karjai végén ülő kövérkés kezei krumpliujjából előbúvó gyűlöletet, a férfiasság hiányát, a nőiességet.

Ó, Madam Arthur Bey később mindenről milyen szépen számolt be nekem. Apám, anyám és az én titkaimat evangéliumi rege gyanánt, szájából hosszú, vékony, villás nyelvét öltögetve és ragacsos nyálával ajkait fényesítve, mindent, mindent, mindent milyen szépen mesélt el nekem töviről hegyire.

Anyám, apám, mindenem, Madam Arthur Bey.

Madam Arthur Bey mesélte el nekem mindezt. Mindent elmesélt nekem, és én ezt is, meg emezt is, meg amazt is, meg mindent, amit csak elmesélt, elhittem. Bizonyítékai voltak. A nyelveink, a mi nyelveink éppúgy villások voltak. A lábunk között ugyanaz a kín sajgott. Dragon apámra nem hasonlítottam, kiköpött Madam Arthur édesapám voltam. Egyszóval igaza volt. Madam Arthur Bey valaha olyan igazi férfi volt, amilyennek az anyja hitte. Nem hordott hosszú, fekete ruhákat. Vékony, hosszú, fekete haját nem fonta vékonyka ördögmadzagba. Vágott, ferde szemét nem húzta ki fekete boszorkányfestéssel. Ujjain az arany-, ezüst-, arany-, ezüst- és az arany-, ezüstgyűrű gyűrűt nem követett. Lábfejen lapos talpú, finom szattyán, hosszú szárú puha csizmát nem hordott. Gégéjéből előpréselt, vadmadármód vijjogó, éles nevetéssel nem nevetett.

Anyjának egyetlen fia Arthur. Mikor a lábai közti sötét kígyóval megajándékozta anyámat, anyám neve még Haticé volt. Apám pedig örülten szerette az Arthurban lakozó Elenit.

Haticének, a Dragon felesége Haticének mi keresni valója van Arthur Bey ölében, szomszédok?

Az, hogy Dragon kölyköt akar. Szaporodni akar. Fiúgyereket akar. Uram, adj neki egy nálánál férfibb fiúgyereket. Legyen annyira férfi,

mint Arthur. Legyen Möszejő, legyen úr, legyen Bey. Legyen olyan szép, mint Arthur. Legyen magas. Legyen fekete. Hatoljon be Haticébe, Dragon fiaként szülessen meg újra. Istenem, segíts, hogy minden szóról szóra úgy legyen, ahogy én akarom.

– Hát kit hallgatott meg Isten idáig, majd pont téged hallgasson meg, te hitetlen?!? Ha minden az óhajunk szerint lenne, Istenre mi szükség volna? Isten, aki az imák által érzi saját létezését, miért lenne teremtő, ha nem készítené benneteket imára, esedezésre? Azért teremtett benneteket, hogy imádjátok, azért teremtett, hogy legyenek vágyaitok, de ne teljesíthessétek be őket, és mégis neheztelés nélkül hajtsatok fejet neki – szólt hozzám egy szép napon Madam Arthur Bey hosszú fekete hajamat hosszú fekete körmű ujjaival fésülgetve.

– Jó – mondtam erre –, jó, Madam Arthur édesapám, de maga miért teremtett engem?

– Kíváncsiságból. Merő kíváncsiságból.

Szóval Madam Arthur édesapám kíváncsiságból, merő kíváncsiságból teremtett engem.

– Ah, Madam Arthur Bey, mesélje el, kérem: anyám, amikor szeretkezett magával, boldog volt?

– A nő szeretkezés közben sosem boldog. Szenved. Csak a szenvedést szerető nők szeretkeznek.

– A magában élő nő is szeret szenvedni?

– Én szenvedek is, és másoknak is szenvedést okozok. Ilyen a természetem.

A bérház udvarában élesen sikoltják apáim neveit.

– Segítség, szomszédok, Dragon úr és Madam Arthur Bey veszekszik!

Hogy ti milyen ostobák vagytok! Nem veszekednek, szeretkeznek. Isten óvjon bennünket azon szolgálaitól, akik nem tudják helyesen értelmezni a hallott hangokat. Ámen.

– Madam Arthur Bey, egyszer elvinne engem is a templomba?

Apám, Dragon úr épp a mecsetben van. Káprázatos kupolája anyaméh-kereksége fenségébe menekülve könyörög Allah bocsánatáért. Ó Istene, kérlek bocsásd meg Dragon apámnak, hogy megölte anyámat. Nézd el neki tehetetlenségét. Ne büntesd meg érte, hogy nem szeret. Ne vesd meg érte, hogy egy férfiba szerelmes. Ne vesd a pokolra, mert féltékeny a férfira, akibe a felesége szerelmes. Ráadásul Madam Arthur Bey temiattad nem mindig férfi, hanem olykor nő, olykor férfi, olykor nőférfi, olykor férfinő. Ó, mindent látó, mindentudó, mindenütt jelen-

lévő Uram, Dragon apámat oltalmazd és véd meg, oltalmazdésvédd-megoltalmazdésvéddmegoltalmazdésvéddmeg. Ámen.

– Madam Arthur Bey, a maga Istene és apám Istene egy?

– Hogy Allah egy-e?

– Na jó: Maga apámmal egy?

– Néha. Mikor szeretkezünk. Eggyé válunk.

– Akkor is eggyé váltak, mikor anyámmal szeretkeztek?

– Te akkor lettél.

Én akkor lettem. Mintha már nem is léteznék. Miért emleget Madam Arthur Bey úgy, mint valami régen történt és elmúlt dolgot? Ezek szerint egy gyerek olyasmi, ami csak úgy megtörténik.

– Ne emlékeztesse Madam Arthur Beyt férfi voltára, gyermekem, nincs ínyére – mondta a pap a templomban. – Tekintettel arra, hogy apja börtönből való szabadulásáig vele lesz, azt tanácsolom, ne is faggassa sokat.

Szeretnék kimenni anyám sírjához Madam Arthur Beyjel együtt. De félek. Háttha ki akarja szedni anyám holttestét a földből. Háttha megint szeretkezni akar vele. Jaj, Istenem, a férfi mivolt olyasmi, amire mindig emlékeznek? Ennyire veszélyes férfinak lenni? Hála az égnek, én nőnek születtem.

Azt hiszem, Madam Arthur Bey azért várja, hogy felnőjek, hogy szeretkezzen velem. Nagyon hasonlítok anyámra.

Szomszédok, segítség, Madam Arthur Bey halálra veri Dragon Bey lányát!

Ó, a szomszédság ereje! Ha egy cseppje lett volna ennek az erőnek Dragon apámban, egy cseppje, anyám csodálatos fiúgyermeknek adott volna életet helyettem. Ha egy cseppje lett volna ennek az erőnek Dragon apámban, Madam Arthur Bey nem vert volna halálra, és utána nem menekült volna a templomba.

Á, tisztelendő úr, szóval maga is beleszeretett Madam Arthur Beybe!

Á, foglalok, szóval ti is beleszerettetek apámba!

A bérház üres udvarán magára hagyatva sír egy kislány, mintha az egész ürességet magába akarná szívni.

Mi lesz már, miért nem nyitnak már neki ajtót a szomszédok? Szóval most már az összes apám mást szeret. Az én egyetlen anyám a föld alatt oszladozik fájdalmában.

Átok a templomtoronyra! Omoljon le a mecset kupolája! Minden isten ellenem esküdött.

Ára: 980 Ft

Előfizetőknek: 500 Ft

Emberképek Törökországból

A török irodalom évszázadai

Gökhan Arslan
Nurullah Genç
Haqani Hass
Nazim Hikmet
Hilal Karahan
Ömer Şişman
Elçin Sevgi Suçin
Engin Turgut
Turgut Uyar
verse

Sait Faik Abasıyanık
Oğuz Atay
Yusuf Atılgan
Füruzan
Murat Gülsoy
Mine Söğüt
Yalçın Tosun
prózája

Péri Benedek
Rostás Szandra
Bariş Yılmaz
tanulmánya

Suat Arıkan festményei

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

nka